

Posudek na diplomovou práci Bc. Davida Černého,
Interrupční zákony v Československu v období 1950 až 1986

Předkládaná diplomová práce Bc. Davida Černého, DIS se věnuje vývoji interrupčních zákonů v socialistickém Československu během let 1950 až 1986. V práci se rovněž částečně sledují demografické, hospodářské, sociální a jiné dopady tohoto vývoje.

Diplomová práce je rozdělena do sedmi kapitol. Některé z nich zachycují postupný rozvoj a proměnu československé legislativy (kapitola 4. až 6.) a některé jsou věnovány dodatečnému aspektům zmíněné problematiky (kapitola 3. a 7.).

Hlavními zdroji pro tuto práci byly legislativní a archivní materiály z Národního archivu a dobový tisk (časopisy Vlasta a Československá gynekologie).

Během hodnocení této diplomové práce musím především vyzdvihnout metodologickou a jinou pečlivost, s kterou student přistupoval ke zpracování tématu. Názornou ukázkou toho je, například, úvodní kapitola 3. Definice pojmů, kde se ujasňuje výchozí pracovní terminologie a zachycuje se její rozvoj a proměna (jde zejm. o termíny „potrat“ a „interrupce“). Tento minivýzkum je velice hodnotný již sám o sobě, neboť obsahuje zajímavé závěry.

Velice zajímavým dle mého názoru je výzkum činnosti tzv. interrupčních komisí (podkapitola 5.5.1 Interrupční komise), které se z dnešního hlediska jeví naprosto nepřijatelným zásahem do soukromého rozhodování ženy a v této úloze mohou posloužit jako jeden z výrazných příkladů charakterizujících povahu dobového režimu.

Do struktury práce logicky zapadají i kapitoly o osudech nechtěných dětí (podkapitola 6.4 Osudy nechtěných dětí), které se narodily v důsledku zamítnutých žádostí o interrupci, anebo také kapitola o dostupnosti antikoncepce v dobovém Československu (kapitola 7. Antikoncepce v poválečném Československu).

Během práce student přichází k závěrům, že legislativní změny, které původně měly ochránit zdraví ženy cestou legalizace potratu, současně vedly k řadě negativních důsledků, které pak pro iniciátory těchto změn byly často nepřijatelné (jde zejm. o zvýšení počtu zákroků a poklesu počtu narozených dětí apod.). Poplatky za zákrok nebo interrupční komise, jež původně vznikaly jako regulační mechanismus tohoto procesu, se ve výsledku rovněž ukázaly být neefektivní.

Metodologický rámec práce je pevně ukotven. Autor má sadu jasně definovaných výzkumných otázek a vychází z vymezeného a poté odůvodněného časového rámce (1950-1986), což propůjčuje struktuře práce celkovou koherentnost. Přehlednost zaručují také krátké závěry či shrnutí, které doprovází každou kapitolu.

Vzhledem k preciznosti studentovy práce s prameny, terminologií a výzkumným materiálem, neshledávám na této práci nedostatky, které by mohly překážet výslednému hodnocení této diplomové práce se známkou „**Výborně**“.

V Praze 28. ledna r. 2016

Mgr. Alena Marková, Ph.D.